

HENNY DOESBURG WERKTE ZES WEKEN OP EEN COVIDAFDELING

'TOEN ZE ME VROEGEN, ZEI IK GELIJK JA'

Het is alle hens aan dek op de covidafdelingen van Nederlandse ziekenhuizen. Ook physician assistants draaien mee, zoals Henny Doesburg die als PA reumatologie zes weken werkte op de covidafdeling van het Radboudumc. 'Ik neem de opgedane kennis mee terug naar mijn afdeling.'

tekst Milena Babovic

beeld Henny Doesburg

De coronacrisis was in Zuid-Nederland al voelbaar toen Henny Doesburg, van oorsprong verpleegkundige, vorig jaar maart afstudeerde als physician assistant reumatologie in het Radboudumc in Nijmegen. Een aantal medestudenten mocht uit voorzorg niet naar de diploma-uitreiking komen. Een week daarna ging het hele land in een lockdown. Nu, een jaar later, domineert covid-19 nog steeds het nieuws en heeft Doesburg inmiddels zelf van dichtbij gezien welke impact het virus heeft op patiënten, ziekenhuizen en medisch professionals, want ze werkte zes weken op de covidafdeling van het Radboudumc. Dat die afdeling ooit zou bestaan en dat zij daar zou komen te werken, had Doesburg drie jaar geleden niet kunnen vermoeden toen ze aan haar master physician assistant op de afdeling Reumatische Ziekten in het Radboudumc begon. Op deze afdeling was ze de eerste PA en na haar afstuderen kon ze direct zelfstandig aan de slag in de poliklinische zorg. Doesburg: 'Ik zie voornamelijk controlepatiënten met systemische sclerose op de poli, maar ook nieuwe patiënten met een verdenking op een systemische auto-immuunziekte. Soms werk ik een dag op de klinische afdeling, maar dat komt in principe weinig voor.'

Belasting gedeeld

Binnen het Radboudumc wordt de covidzorg georganiseerd door de afdelingen Interne Geneeskunde en Longziekten. Om

'Bij elke vraag
kreeg je
een soort
minicollege'

de continuïteit binnen alle specialismen te borgen is er door het Radboudumc besloten dat alle specialismen bijdragen aan deze zorg. Zo wordt de belasting van deze zorg door allen gedeeld. De afdeling Interne Geneeskunde maakt roosters waarbij gastartsen of gast-PA's gedurende zes weken op de covidafdeling worden ingezet. Ook de afdeling Reumatische Ziekten werd gevraagd bij te dragen in de covidzorg. 'Verschillende aiossen hebben zorg verleend op de covidafdeling', vertelt Doesburg. 'Toen mijn leidinggevende me vroeg of ik mee wilde helpen, zei ik gelijk ja.' Voordat Doesburg kon starten op de covidafdeling, moest ze zich nauwgezet voorbereiden. Ze volgde een 'opfris'-e-learning over vitaal bedreigde patiënten, kreeg een scholing over covid-19 en

bestudeerde diverse protocollen. 'De voorbereiding was heel belangrijk. Je kreeg uitgebreide informatie over deze ziekte en wat het in je lijf doet. Verder was er veel aandacht voor labwaarden, de differentiaaldiagnose bij de verschillende uitingen van de ziekte en wat praktische zaken van de afdeling.'

Zelf covid-19

Doesburg was begin januari 2021 aan de beurt en werkte tot medio februari op de covidafdeling. Nu die zes weken voorbij zijn, blikt ze terug op een zeer leerzame periode. Doesburg: 'Het werk dat ik deed, past heel goed bij mijn beroep. Als PA ben je als generalist opgeleid, waardoor je breed inzetbaar bent. Het gaat op de covidafdeling om één ziektebeeld, waarbij de zorg, binnen het Radboudumc, goed is geprotocolleerd.' Doesburg vertelt dat er continu een supervisor aanwezig was op de afdeling. 'Heel prettig, want zo voelde ik mij in deze nieuwe werkomgeving veilig. Ik heb veel mogen leren van de superviserend internisten en longartsen, ze waren bereid je alles uit te leggen. Als je een vraag stelde, kreeg je gelijk een soort minicollege. Daar heb ik dankbaar gebruik van gemaakt. Deze kennis neem ik weer mee naar mijn werkplek.' Maar hoe leerzaam het ook was, Doesburg kende ook enkele moeilijke momenten. Zo kreeg ze na een paar weken zelf covid-19. Waar en wanneer ze het virus opliep, is niet bekend. 'Corona heeft mij veel energie gekost. Maar toch stond ik, nadat ik enigszins hersteld was, weer snel op de afdeling. Ik denk vanuit een soort van verantwoordelijkheidsgevoel.'

Angst

Wat ze verder moeilijk vond, waren de gesprekken met patiënten die vanwege verslechtering van hun gezondheidssituatie naar de ic-afdeling moesten. 'Je bent vaak al enige tijd bezig om een patiënt te stabiliseren en als dat niet lukt, volgt het gesprek om ze over te plaatsen naar de ic-afdeling. De patiënt neemt dan vervolgens afscheid van de familie, omdat hij in slaap gebracht en geïntubeerd gaat worden, wetende dat hij misschien niet meer wakker wordt. Dit is zwaar voor de betrokkenen, maar het deed ook veel met mij. Ook het verlenen van palliatieve zorg gecombineerd met de angst die je op zo'n moment bij patiënten ziet, laat je niet koud.' De gesprekken met de patiënten en diens naasten verliepen goed, mede dankzij de gesprekstechnieken die ze als PA reumatologie al leerde. 'Maar als ik eenmaal thuis was, merkte ik dat er zaken waren die nog door mijn hoofd spookten. De moeilijke gesprekken, de angst bij patiënten en de zorgen dat je iets over het hoofd ziet.'

Intussen werkt Doesburg weer op haar vertrouwde afdeling Reumatische Ziekten, veel ervaringen en veel kennis rijker. En van de virusinfectie is ze gelukkig goed hersteld. •

TIPS VOOR COLLEGA'S

De physician assistant is een goed opgeleide medische professional die bij kan springen in tijden van crisis. Maar waar moet je rekening mee houden als je wordt ingezet op een covidafdeling? Henny Doesburg heeft voor haar collega's een aantal handige tips.

- Bestudeer van tevoren de geldende protocollen en richtlijnen, maar ook de praktische afspraken op de covidafdeling.
  - PA's die in hun eigen dagelijkse werk de rol van zaalarts vervullen, hebben al de routine voor het werk op de covidafdeling. Anderen zullen zich vooraf meer moeten voorbereiden op de taken die horen bij een zaalartsfunctie.
  - Zorg dat je altijd op een supervisor/arts terug kunt vallen. Deze hoeft niet fysiek aanwezig te zijn, maar wel bereikbaar.
  - Ben je een PA maar word je gevraagd om vanuit je oude functie (bijvoorbeeld verpleegkundige) bij te springen op de covidafdeling, realiseer je dan dat dat lastig voor je kan zijn omdat je intussen anders kijkt, werkt en redeneert. Als PA kun je van enorme meerwaarde zijn.
-